

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **M. F. C.**, zastoupené Mgr. Petrou Dupákovou, advokátkou se sídlem Hradiště 97/4, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2019, čj. OAM-334/ZA-ZA14-P05-PD2-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 5. 2020, čj. 42 Az 3/2019-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 15. 9. 2014 udělil žalovaný žalobkyni doplňkovou ochranu podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, na dobu 24 měsíců. Žalovaný vyhodnotil politickou a bezpečnostní situaci a stav dodržování lidských práv na Kubě jako natolik neuspokojivé, že nezaručují bezpečný návrat žalobkyně (nelze vyloučit závažné problémy s kubánskými státními orgány). Žalovaný následně žalobkyni prodloužil doplňkovou ochranu rozhodnutím ze dne 5. 9. 2016 o dalších 24 měsíců. Dne 21. 9. 2018 podala žalobkyně další žádost o prodloužení doplňkové ochrany; tvrdila, že při návratu na Kubu by jí hrozilo pronásledování, nespravedlivé zadržování a nelidské a ponižující zacházení či trest od kubánských státních orgánů.

[2] Žalovaný žalobkyni neprodloužil doplňkovou ochranu podle § 53a odst. 4 zákona o azylu, neboť dospěl k závěru, že důvody pro její udělení pominuly. Na Kubě se zásadně a trvale změnila situace. Nová právní úprava z roku 2012 rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat do zahraničí. Osoby, které se navrátily na Kubu po předchozím dlouhodobém pobytu v zahraničí, ve většině případů nečelí negativním následkům. Obavy z pronásledování kvůli náboženskému přesvědčení, které žalobkyně vyslovila při pohovoru, žalovaný vyhodnotil jako nevěrohodné.

[3] Žalobkyně se proti rozhodnutí žalovaného bránila žalobou, kterou krajský soud zamítl.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Domnívá se, že jí při návratu hrozí nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákona o azylu zejména kvůli jejímu náboženskému vyznání. Rovněž z tohoto důvodu byla stěžovatelce poskytnuta původní ochrana, dále též z rodinných a ekonomických důvodů.

[5] Stěžovatelka se domnívá, že je situace na Kubě od udělení doplňkové ochrany a jejího prodloužení prakticky stejná. Žalovaný a krajský soud vycházeli pouze z několika podkladů, a to zejména ze zprávy zastupitelského úřadu Kuby (která pochopitelně nesděluje, že je Kuba autoritářským státem). Podklady, které si žalovaný k situaci na Kubě opatřil, nejsou dostatečně individualizované. Stěžovatelka naproti tomu doložila různé podklady o tom, že důvody jejích obav jsou stále aktuální, žalovaný ani soud k nim však nepřihlédli. Stěžovatelka poukázala na zprávu organizace Člověk v tísni ze dne 25. 2. 2019 (o psychologických dopadech pronásledování na kubánské občany) či na doporučení Organizace spojených národů (požadující ochranu lidských práv na Kubě). Na stěžovatelku by mohlo mít fatální dopad, pokud by se kubánské orgány dozvěděly o tom, že je úspěšnou žadatelkou o mezinárodní ochranu.

[6] Stěžovatelka si za šest let pobytu vytvořila v ČR stálé zázemí a přátelské vztahy, má zde stálého partnera, s nímž plánuje svatbu a kterému byl po útěku z Kuby udělen politický azyl a následně i české státní občanství; i v jeho případě jsou tedy dány důvodné obavy z nebezpečí vážné újmy po návratu na Kubu.

[7] Žalovaný v reakci na kasační stížnost uvedl, že považuje stěžovatelčiny odkazy na zprávy o zemi původu za obecné a nesouvisející s její osobou a příběhem. Stěžovatelka v průběhu řízení neuvedla žádnou skutečnost, z níž by vyplývala hrozba vážné újmy. Stěžovatelčina integrace na území je žádoucí, nicméně i svůj vztah zakládala s vědomím dočasnosti udělené doplňkové ochrany. Krom toho rodinné vazby cizince na území nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě.

[8] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[9] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Stěžovatelka namítala nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Tato vada by sama o sobě zakládala přijatelnost kasační stížnosti a postačovala by ke zrušení rozsudku. Proto NSS tuto námitku posoudil předběžně, rozsudek však neshledal nepřezkoumatelným. Z napadeného rozsudku je patrná reakce krajského soudu na všechna žalobní tvrzení. Z odůvodnění rozsudku je zřejmé, proč krajský soud žalobě nevyhověl a že žádnou podstatnou skutečnost neopomněl posoudit. Ostatně ani stěžovatelka konkrétně neuvádí, kterými žalobními námitkami se podle ní krajský soud nezabýval.

[11] Dále NSS neshledal žádné pochybení krajského soudu, které by v této věci založilo přijatelnost kasační stížnosti (ani stěžovatelka sama nezdůvodnila, proč by měla být její kasační stížnost přijatelná).

[12] NSS připouští, že původní rozhodnutí ze dne 15. 9. 2014, jímž žalovaný žalobkyni udělil doplňkovou ochranu, je formulováno velmi vágně. Lze z něj však (v kombinaci s obsahem správního spisu) dovodit, přestože to v něm není takto jednoznačně uvedeno, že

pokračování

důvodem udělení mezinárodní ochrany byla nemožnost vyloučit újmu, která by stěžovatelku mohla postihnout v souvislosti s jejím návratem na Kubu po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Jiné důvody z rozhodnutí žalovaného nevyplývají, ani stěžovatelka v původním řízení nevznesla žádné jiné důvody relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Kubu opustila z ekonomických důvodů, aby v ČR žila s manželem (nyní již bývalým) a nevlastní dcerou.

[13] Krajský soud v odůvodnění vyšel z usnesení NSS ze dne 14. 3. 2018, čj. 6 Azs 369/2017-41, v němž NSS hodnotil rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany občance Kubánské republiky odůvodněné podobně jako v projednávané věci. NSS tehdy nezjistil přiměřenou pravděpodobnost, že by stěžovatelka byla po návratu na Kubu uvězněna nebo že by u ní bylo dáno reálné nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení pouze proto, že byla emigrantkou (stejně jako stěžovatelka). Z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 15. 3. 2017, z níž vycházel žalovaný i v nyní řešené věci, totiž vyplývá, *„že i když kubánský občan překročí dvouletou lhůtu pobytu v zahraničí (po jejímž uplynutí je považován za emigranta), může na kubánském zastupitelském úřadě vyřídit obnovení trvalého pobytu na Kubě, případně odcestovat na Kubu, kde může pobývat 90 dní a trvalý pobyt obnovit tam. Takový občan by se neměl setkat na Kubě s negativními důsledky předchozího pobytu v zahraničí, práva osob dle nového migračního zákona jsou respektována. Ke svévolnému výkladu zákona dochází pouze v případě opozičních aktivistů a státní úřady dále omezují svobodu vycestování vysoce kvalifikovaných pracovníků a zaměstnanců bezpečnostních složek“* (kromě citovaného usnesení srov. též rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2019, čj. 6 Azs 335/2015-35, a usnesení ze dne 16. 10. 2018, čj. 2 Azs 200/2018-36; ze dne 6. 6. 2019, čj. 4 Azs 68/2019-54; ze dne 24. 7. 2019, čj. 4 Azs 112/2019-46; či ze dne 22. 1. 2020, čj. 6 Azs 197/2019-45). Podle ustálené a vnitřně jednotné judikatury NSS tedy současná situace na Kubě není sama o sobě důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

[14] NSS rovněž opakovaně judikuje, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není špatná ekonomická situace ani pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (rozsudek ze dne 21. 11. 2003, čj. 7 Azs 13/2003-40), nebo samotný původ žadatele ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem (rozsudek ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 303/2004-79). Podklady, z nichž žalovaný vycházel, jsou dostatečně konkrétní ve vztahu k hodnoceným důvodům pro udělení doplňkové ochrany. Stěžovatelka naproti tomu sama poukazuje jen na obecné informace o Kubě a stavu dodržování lidských práv.

[15] Stěžovatelka nevysvětluje, v čem by mohly spočívat „fatální dopady“, o nichž se zmiňuje. Jak navíc výslovně uvedl žalovaný (na straně 7 svého rozhodnutí), Zastupitelskému úřadu ČR v Havaně není známo, že by kubánské orgány jakkoli postihovaly neúspěšné žadatele o mezinárodní ochranu v zahraničí, kteří se navrátili na Kubu. Stěžovatelčino tvrzení nemůže obstát.

[16] NSS shodně s žalovaným považuje za nevěrohodná rovněž stěžovatelčina tvrzení o pronásledování a kriminalizaci kvůli náboženskému přesvědčení. Stěžovatelka tyto skutečnosti zmínila poprvé při pohovoru k druhé žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, tedy po čtyřech letech od podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR, přestože dříve výslovně uváděla, že na Kubě nebyla nikdy trestně stíhána ani neměla žádné potíže se státními orgány.

[17] Stěžovatelka dále poukázala na svůj vztah k partnerovi, který se z politických důvodů rovněž nemůže na Kubu vrátit. O partnerovi se však stěžovatelka zmínila poprvé až v kasační stížnosti, a k tomuto tvrzení (které ostatně nebylo nijak doloženo) tak nelze přihlížet (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

[18] V této věci nevyvstala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.). Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. prosince 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu